

Sy-li spēwał,
Pilnje džélať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džélaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske nedželske kopjeno

W Budyschinje

30. oktobra 1932

Baužen

Reformaziski štwjedžen.

W Durlingstej, tam hdžež Lutherowe mjeno dženka hišće jako šwójbne mjeno na pomnikach pohrjebnišćow kaž w zyrkwinskih kšćežnišćich knihach namakaš, myšla ludžo tak: „Doktor Luther bě muž, kiž snajesche šwój lud a šwojeho Boha kaž žadny drugi. Tohodla rěčesche k ludu a džélasche sa njón tak, so lud to dobre a spomožne jeho šłowow a skutkow spósna. O so by Bóh lubny Knjes nam nětke tajkeho muža dať kaž Luther bě.“ S tym maju ludžo tam prawje.

Tuž njeh Luther dženka přehed našche woczi stupi, so bychu tele dny žohnowane byle. Shtyri Bože šłowa wón nam praji; najprjedy:

„Čińće pokutu a wěrcze ewangelijonej.“

Do Wittenberga přehed wrota hrodowskeje zyrkwje šmy pokasani. Tam je Luther 31. winowza 1517 přeni wulki reformaziski skutk dokonaj: 95 thešow. Kať k tomu dóndže? Muž s mjenom Tetzel bliško Wittenberga wotpušć přehedawašche. Ludžo hinať njemyšlachu hacž so šu jim hrěchi wodate, hdž šebi s pjenjesami tajki wotpušć kupuja. Wodacze hrěchow sa pjenjesy; Luther šo rossłobi, pokasasche-li šhto w spowědnym stole jemu na tajke waschnje kupjeny wotpušć. Luther šebi žadašche: Čińće pokutu a wěrcze ewangelijonej. Wodacze hrěchow — šawěrnje wón bě wšchudže podarmo pytať, so by je dostať, tež podarmo w kłóštrje s dobrými skutkami šo šameho krjudojo. a nětke prajachu, so by wodacze hrěchow sa pjenjes dostať mohť? Se šrošmliwými šłowami napiša jako přěnju šadu na zyrkwine durje: „Hdž našch Knjes a mišchr Ješuž Khrystuž praji: Čińće pokutu! čže, so by žyłe žiwjenje wěrijazyh šajna pokuta byla!“

Tu je nam žyłe jašnje prajiť, kať prawu pobožnosć šapšija: So dnyšmy šo we šwojim šmyšljenju přeheměnicž. Pošledne lěta po wójnje šu drje nam wščem dopokasali, so

wšchitke druge přeheměnenja nicžo njepomhaju. Ale pokutu čińmy, so bychmy wodacze dostali, so bychmy šacžowali: Bóh je tebi šašo bliško, a ty šy jemu šašo bliško.

So by to wěricž mohť, pokasa Luther na šwjaty ewangelion. Kať lube džěczi šwojeho lubeho nana prošča, tať dnyšmy k njemu přičińć a šo k njemu modlicž. Do hlubokého šmutskowneho šapšchimnjenja nabožiny s tym pohladamy. Šhto by Luther wo naš prajiť? Šhto šu našche kšćeženja? Šsu wjazny hacž waschnja? Šsu šlubjenja kšćešćijanškeho wocžehnjena džěczi, kotrež šo wot wšchěch šaršchich a kmótrów džerža? Šhto šu dny konfirmazije a přěnjeho wužiwanja šwjateho wotkasanja? Šsu dny rjane a nicžo dale? Šhto šu Bože šlužby? Šapocžatt a kónž bohobožnosće? Ubo šawěrnje tež mozy dawarki sa wšchědne dny? U žiwjenje škóncžnje tola tež nětke šlužba Bohu a Wótzej našcheho Knjesa Ješom Khrysta? Luther je naš wšchitkich na tajki pučž pod ewangelion šajit!

„Njebojće šo tyh, kiž čžělo morja,
dušchu pak njemóža moricž!“

Luther je šam na tajkim pučžu dale krocžil: W lěcže 1521. Podarmo je šo Kajetan, podarmo Miltitz prózowať, so by wrócžo wšať, šhtož bě přehedziwo njepobožnym tehdomnišcheje zyrkwje pišať, podarmo bě bamž jeho poklať; Luther špali lišť poklecža a wolašche do šwěta: „Bamžowštwó je čžert šaložik, wostajće šo Roma!“

U nětke šteji we Wormsu přehed kěžorom a wječhami a šlawami kraja. Njebě šo bojať do měšta nuts, njebojesche šo, jim wščem šnapšchecžiwicž: „Tu šteju; hinať njemóžu. Bóh njeh mi pomha! Šamjeń.“

Nimo hlubokėje pobožnosće widžimy na Lutheru rjelowšku šmužitocž praweho wušnarja. Dušchu njemóža mi moricž, to bě jeho přehedwědcjenje. Šwotkal mějesche Luther

tajku křoblošč? Bě žebí wěštn, so ma wěrnosć a so dyrbi na duški škodowacž, hdy by ju šapřěl.

Luther ma pak nětko tež to prawo, žo tebjě prašecž: Je tebi wěrnosć twojeje ewangelsteje wěry tak wěšta, so smužity sa nju wustupiš? Bóh tón Knjes ma mjes čłowjekami přeczelow, kotřiž řu jemu řwěrní, ale tež wjele njepřeczelow, řiž w našim čžařu přecziwo zřtwi, přecziwo ewangelstej wěry řecža a řkutuja. Budžmy Lutherej podobni, řiž řo řjawnje jako ewangelřki řřecžan wušna.

Pytajće w piřmje!

Na Wartburg běchu jeho dowjedli, so njebhchu njepřeczeljo Luthera popadnyli a morili. Luther bě řižo we Wormsu řwjajany na Bože řłowo a řwoje řwědomje. Nětk tu řamotny, řolowoko řebje řjanu Božu řtwórbu, hladaře řkubje do piřma a džěla pilny sa řwój lud řařnu řniřu: „Nowy řtestament němřki.“

Řižo mjes 95 řřejami bě 62. řekala: „Wěrný pokřad zřtwje je řwjaty ewangelij Božeje řařnosće a řnadny.“ Tónle pokřad bě řřowany byl řižo přřes řěřtotti pod řačžanřkimi wěžami, wot kotřychž prošty muž řicžo njerošymjeře, a měřto řczenjow čřitachu řo řiwjenjopiřny řwjatnyř a řniři zřřwinskich wóřzow. Luther je pokřad řwjateho piřma — řiblije — wušběhnył.

Dženřa řo řnowa prařřa: Šřto dha je tebi twoja řiblija? So mařř řibliju w twojim domje, njeřřebařř řakle prařřicž. Na tym řeži, řacž a řak řu wužiwařř. Nařřchi ewangelřny wóřzojo řu řebí řwjate piřmo na najwřře wadžili, dokełž běchu řebí wjele řohnowanja řa řebje ř tejele řniři wučřitali. Njebhčmy my wjele wjazy řohnowanja měli, hdy bhčmy pokřuchali na řłowo: „Pytajće w piřmje“.

„Sa dyrbjú džělacž džěko řeho, řiž je mje pólak, dokełž džěń je; nóz přřińdže, hdyž řiž řiž ře budože mój džělacž.“

Řohladařmy do řěta 1524: Luther wušřpi je řwojeho mniřřeho řjada, řotremuž bě řacž dotal přřeřo řiřčje přřiřřkluřecž čřnył, a řěto pořđřiřo woženi řo Luther ř Ratu ř Bory. To běřřřej řřřřř, řa řotřejž njemóžemy řo jemu dořčđ džakowacž. Šwojeho řwědomja dla dyrbjěře woboje čřinicž. Přřetož jeho řwědomje jemu prařeře: Řiz čřeknyč ře řjawneho řiwjenja, řo by pobožny řiwy byčž mohł, ale zřke řiwjenje, řež powoľanře řiwjenje ř pobožnej myřlu přřecziřčecž je to prawe.

To je wěřčje řecžane w řesuřowym mjenje. A řa řóždeho placži: Šřřřu řwojemu Bohu, čřinju-li řwoju přřiřřkluřnosć w mořim powoľanju: jako nan abo macž, jako bur abo řjemjeřnił, jako řajřojnił abo džělacžer. Přřetož Bóh řtaji řóždeho čřłowjeka na řwoje měřtno, a řohodla je řóžde powoľanje prawe, hdyž w nim řwěrný a čřestny řejřiř.

Řajřa řwobodnošč hlada je wřřeho řadřerženja Luthero-weho. Ale řiz řwobodnošč, řaž čři mařu, řiž řu řwořim přřecžam a řadostřam řiwi. Luther je řwjajany muž, řwjajany na Boha. To jemu dawa řajřu wjeřełosć řřřřř.

Šřnano najřřemu ludej, nam wřřřm pobrařuje: Šo njeřřmy dořčđ řwjajani na Boha. Wužiwařmy řřřřř, ř džakom pohladacž na to, řřřř je nam Bóh lubny řnjes ř reformaziju dacž čřnył a woprawdže přřeřo řiřčje dawa. Wobřnadženi přřed druhimi řřřřa naše řiwjenje jemu. Tu řakle řo dopřelnja čřłowře řiwjenje w čžařu a budže namakacž řwoje polne dokonjenje we wěčřnosćři. Šamjeń.

Reformaziski řwjedžen.

Třořř zřřwje Božeje. Luk. 12, 32.

Šłóř: řehovah, řebi čřu ja řpěwacž.

Šso zřřej Boža njeřřařuje
Přřed njepřeczelřkim řřobřym řroženjom;
řmmanuel řu řřřřř,
řej přřeřo pomha ř móžnym řamjenjom.
Řjeh řowřja ř nawalnošču njewjedra,
Bóh, wójřřow řnjes, řu řwěrný wušřowa.

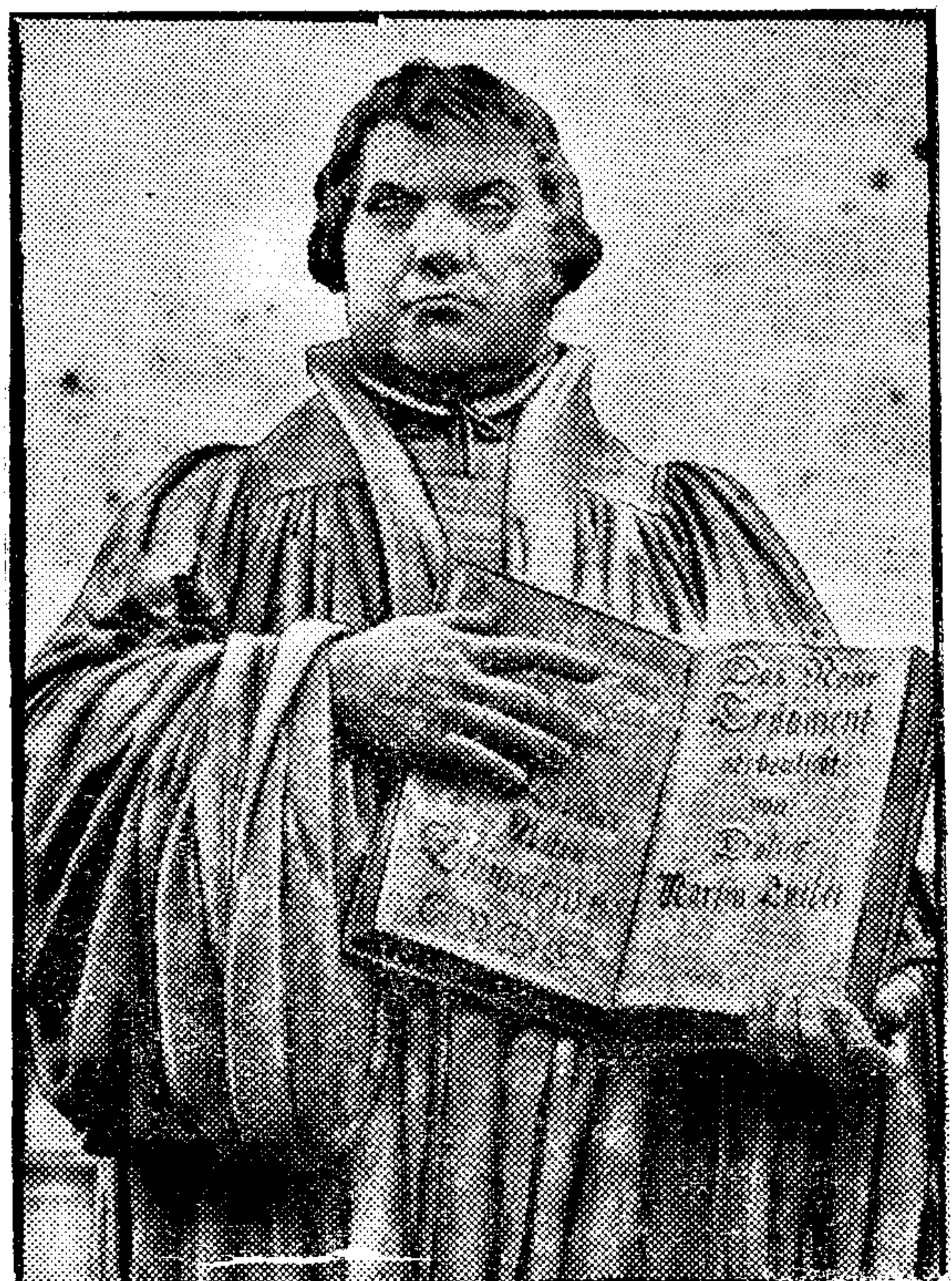
řřny řadlesřko je na dořčđ řnadne
Na řwěčje zřřej ewangelija;
Pak řlubjenja řej placža řnadne,
Řiž řnjesowa řej řwěra pořřicža;
Šo řame řełře wřota njedyřřja
řu niřdy řnučž je řřřřř' pokoja.

To Wóřzowe je řřodobanje,
Šo řřełřřwo dacž džěčřom řwěrnym čře,
řuž namakacž řo wušřowanje
Ša přřeřčžehanyř dyrbi witane.
řmmanuel řam řřje řadlesřko,
Dóň ř pařřřej njeř řřřřřřřko řo.

řuž halleluja řřpěwajmy
Na řwjedženju džeň wřřřř wřřře.
Džak, čřeřč a řwalbu řnjesej dajmy,
Šo ř čřemnošče nař wuwjedł ř řwěřku je. —
Řam řwěřa řařna řłowa Božeho
Šso řwěčři dom do řaja řřřřřho! ř. ř.

Luther přře řiř.

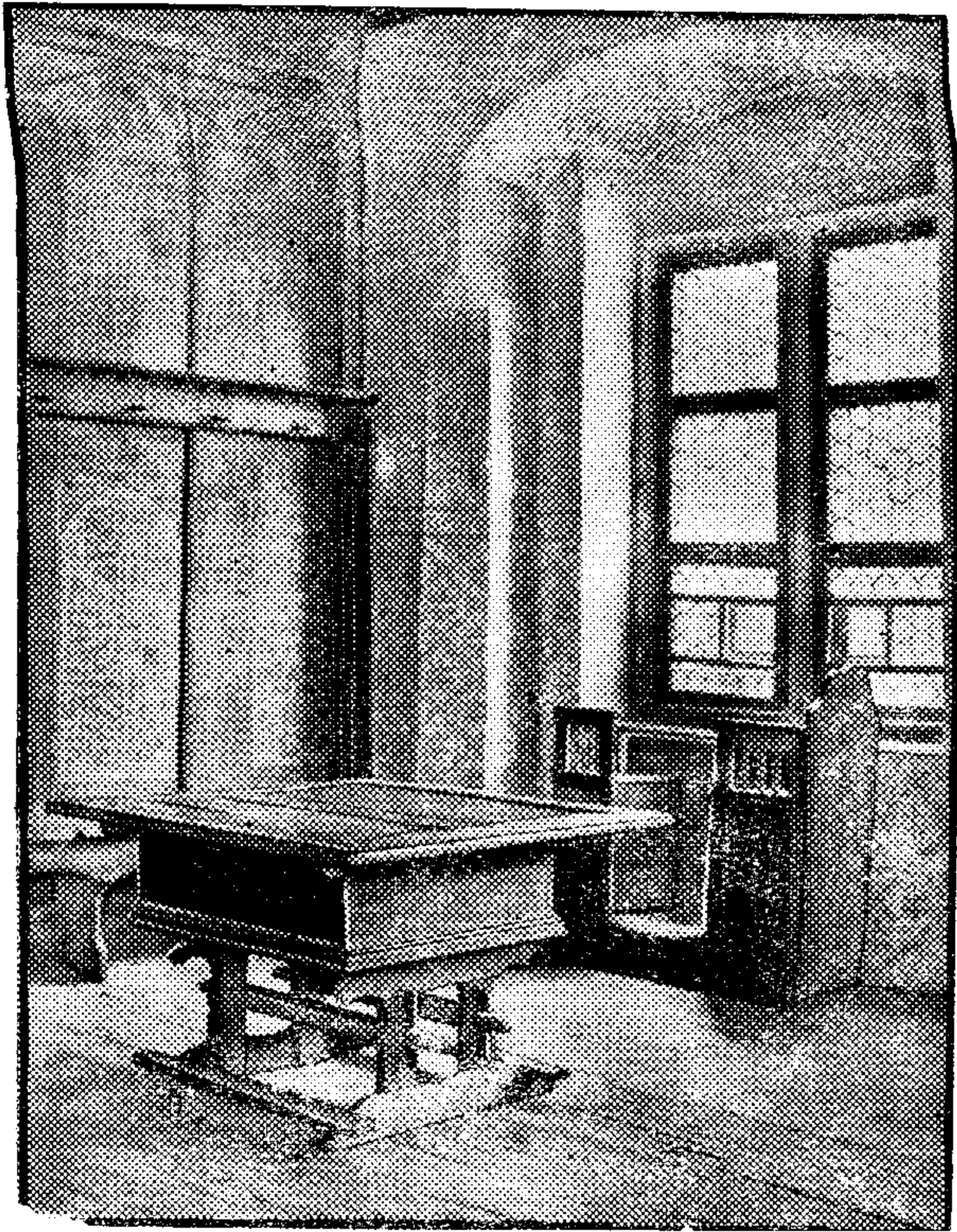
Luther je řara wjele piřak, wóřebje řež řara wjele řiřřow. Š jeneho ř niř čřřmy tu džeňřa, hdyž na Boži řřřř Lutheroweje řřřřře řřřřř, něřotre řłowa řřřřř. W řěčře 1523 napřřa Luther řřřř řiř na řřřřřřřřřř we

Lutherowý pomník we Wittenbergu.

Hollandiskej, Brabancze a Flanderniskej, jako bĕšchtaj tam Augustinaj Jan Eich a Heinrich Boß, kotrejž bĕšchtaj so ewangeliskej wĕrje wuŕnaŕoj, na ſchcĕpowsu martraŕſku ſmjercĕž wumrĕŕoj. Dŕeň 1. julija 1523 bĕchu jeju na torhoſhcĕžu we Brüsselu ſpalili. Luther je wo tym tež, kaŕž ſmny tu ras rospĕkali, kĕrluſch ſaſpĕwaſ. W naſchim cĕaŕu, w kotrymž ſo Ruſta hotuje, ſa pjeć lĕt wĕru a naboŕinu w Ruſkej dowutupicĕž, w kotrymž ſo wiſchudŕom tajka ruſko-bolſchewiſtiſka bjesbŕžna naŕynnoſcĕž poſaſuje, taſ w Schpaniſkej, w Mexiku, ſda ſo nam pſchihŕdne bncĕž, ſaſo na tuto pſchecĕžĕhanje ewangelickich kſchecĕžijanow woŕebje poſaſacĕž, ſdobom na ſwĕru wĕrjazych, a niŕ mjenje na to, ſchtož je Luther tehdy prajiſ a ſchtož ma dŕenſa prajicĕž. Luther piſche w tutym liſcĕe po poſtrowje a dlĕſchim ſawodŕe:

Lutherowa dŕĕlanſka iſtwa we Wittenbergu.

„Wam bu pſched wiſchĕm ſwĕtom ſpoŕcĕzene, niŕ jenož ewangelijon ſkſchecĕž a Khrnſtuſa ſpŕſnacĕž, ale tež prĕni bncĕž, kotſiž Khrnſtuſa dla hanibu a ſchodu, ſtynſt a nuſu, jaſtwa a ſtrachi cĕĕrpja. A nĕtk buſhcĕje wy taſ poſni ploda a ſynnoſcĕje, ſo ſcĕje to tež ſe ſwojej krowju wobſeli a wobkrucĕžili, jako pola waŕ dwĕ nadobnej debjeňny Khrnſtuſowej, Heinrich a Jan, w Brüsselu ſwoje ſiwjenje taſ maſo waŕitaj, ſo by Khrnſtuſ je ſwojim ſłowom kſwaleny byſ.

Ow taſ wohidnje buſchtej wobej duſchi morjenej! Ale taſ kraŕnej a taſ we wĕcĕnej radoſcĕi pſchindŕetej ſ Khrnſtuſom ſaſo a ſudŕitej prawje tych, wot kotrychž buſchtej nĕtkle nejprawje ſudŕenej! Ach, taſ ſnadna wĕž je, ſo ſwĕt hani a mori, ſa tych, kiž wĕdŕa, ſo je jich krey drohotna a jich ſmjercĕž droha pſched Boŕimaj wocŕomaj, kaŕž pſalmny ſpĕwaju. Schto je ſwĕt porno Bohu! Kajſeje radoſcĕje a kajſeho wjeſela ſu wiſchitny jandŕeljo na tutymaj duſchomaj wohladaſi! Kaſ rad je jimaj woheň pomhaſ ſ tutoho hrĕſchneho ſiwjenja do wĕcĕneho ſiwjenja, ſ tuteje haniby do wĕcĕneje kraŕnoſcĕje! Kſwaleny budŕ Boh, ſo ſmny my docŕakali, wohladacĕž a wuſkſchecĕž wĕrneju ſwjateju a woprawdŕiteju martrarjow, my, kiž ſmny haĕž ſem telko wopacĕžnych ſwjatnych wuſbĕhowali a ſo k nim modlili! My tu horjekach nejbuchmy haĕž ſem hiſhcĕje hŕdni namaſani, Khrnſtuſkej bncĕž tajki drohi,

waŕny wopar, njedĕž tež jich wjeſe naſchich ſlawow bjes pſchecĕžĕhanja njewoſta a tež hiſhcĕje njeje.

Tohodla, moji najlubſchi, budŕcĕje w Khrnſtuſu ſtroſchtni a wjeſeli a dŕakujmy ſo jemu ſa jeho wulke ſnamjenja a dŕiwy, kotrej je wŕn ſapocĕaſ mjes nami cĕžnicĕž! Wŕn je nam ſnowa pſchiklad ſwojeho ſiwjenja wutworil. Nĕtk je na cĕaŕu, ſo Boŕe kraſeſtwa nejſteji w ſłowach, ale w moŕny! Tu nawuſnjeſch, ſchtož je piſane: „Budŕcĕje ſcĕĕrpliwi w cĕĕžnoſcĕi!“ „Ja ſmny cĕe“, praji Jeſajaſ, „maſu kſwilu wopuſhcĕžil, ale ſ wulkej ſmilnoſcĕju chŕu ja cĕe ſhromadicĕž!“ A w 91. pſalmje rĕka: „Ja ſmny piſchi nim w nuſny, ja chŕu jeho wutorhncĕž a k cĕeſcĕi poſtajiĕž; piſchetož wŕn ſnaje moje mjeno!“

Dofelž my drje pſchitomnu nuſu widŕimny, dale paſ troſchtowaze ſlubjenja mamny, wobnoiwmy ſwoju wutrobu, budŕmy dobreje myſle a dajmy ſo ſ wjeſeloſcĕju tomu Knjeſej ſareſjacĕž. Wŕn je prajiſ, wŕn nejſi: „Waſche wŕoſny na hłowje ſu wiſchitke licĕene.“ A haĕž runje pſchecĕžiwniſny tuteju ſwjateju jako huſſitiſkeju, wikliſitiſkeju a lutherſkeju hanja a ſo jeju ſkŕnzowanja kſwala, nejtrjebachmy ſo na tym dŕiwacĕž; to dŕrbi naſ poſynnicĕž, piſchetož Khrnſtuſowy kſchicĕž dŕrbi hanjerjow mĕcĕž. Ale naſch ſudnik njeje daloko. Tŕn budŕe hinaſ ſudŕicĕž. To wĕmy a ſmny ſebi toho wĕſcĕi.

Proſhcĕje ſa naſ, lubi bratiſja, a jedny ſa druheho, ſo my jedny druhemu ſkicĕimny ſwoju ſwĕrnu ruſu a ſo wiſchitny ſwĕrni woſtanjemny w jenym duchu piſchi tym, kiž naſcha hłowu je, piſchi Jeſuſu Khrnſtuſu! Tŕn poſynli Waſ ſ hnadu a dowuhotuj Waſ k cĕeſcĕi ſwojemu mjenu. Tutomu budŕ cĕeſcĕž, kſwalba a dŕak pola Waſ a pola wiſchitkeho ſtworjenja do wĕcĕnoſcĕje! Hamjen.

„E. W.

Martinus Luther.“

Tež nĕſchto ſa dny Reformazije.

Œda ſo nam pſchihŕdne bncĕž, runje w tutnych dnjach, kotrej naſ na wulke kſhutne cĕaŕny reformazije a jeje rjekow dopominaja, poſaſacĕž na profetow — a dofelž to taſ po nowotarſtwe, na profecĕžiny — kiž chŕedŕa ludej pſchipowĕdacĕž nowy pucĕž wĕry a ſboŕa.

Mjes nimi ſtaj ſobu najbŕle ſnataj Ludendorff a mandŕelſka; po prawom dŕrbimny prajicĕž: Ludendorffowa a mandŕelſki; piſchetož Ludendorff piſche a prĕduje, ſchtož je Ludendorffowa jako wĕrne ſpŕſnaſa. Wobaj ſaſoſiſchtaj 1925 „Tannenbergbund“, a to na dnju wulkeho dobyĕŕa pola Tannemberga.

Œ toho, ſchtož ſtaj ludej pſchipowĕdaſoj, ſtajimny dwojake porno ſebi. To je ſajimawe a roſjaŕnjaze.

W lĕcĕje 1929 piſche Ludendorffowa: „Wojowanje pſchecĕžiwno kſchecĕžijanſtwa nejby jenož byſo nĕſchto njenĕmſke, ale nimo toho tež hiſhcĕje tŕnoſcĕž.“

Nĕtk paſ to hiſo dlĕſchi cĕaŕ pola njeju a w jeju ſjednocĕenſtwe „Tannenbergbund“ zyle hinaſ rĕka. „Wumŕoženje wot Jeſuſa Khrnſtuſa“ — t. r. precĕž a won ſ Jeſom Khrnſtom ſ luda. — „Precĕž wot Khrnſtuſa a wot zyrkwje.“

Piſchirunaj tole a tamne a roſpominaj. Maſch doſcĕž! — A wjazny tež trjeba njeje haĕž tohole poſlednjeho, ſo lud a kraj doſahubimny.

Zyrſkej a ſtat.

— Wŕlby a ſaſo wŕlby. — 13. novembra wola nimo toho tež ſaſke gmejny. — Wŕlby tež ſaſo do nĕmſkeho ſejma. A to hiſhcĕje runje dŕeň 6. novembra, hdyž wiſchudŕom

Evangelizy spominaja na krala Gustava Adolfa, hdyž tež wšch te evangeliske zyrkwe, kotrež nimaja 31. oktobra swjaty džen, reformaziski swjedžen kóbu swjecza. Na próstwu, wólbny na drugi džen pschepołožic, je wšchnoic, wotmoškwa, so to njeje po sakoniskich postajenjach wjazny móžno. Tuž wolimy 6. novembra. Wuhlad tutnych wólbow je po wuwiczu wobstejnoicow poslednjeho czaža bóle njewěsty hacž na pschiklad pschi poslednjeje wólbje. Kunje tohodla pač je nušne, so kóždy, kiž chce lěpsche luda a swoje lěpsche, dže wolicz a woli wožoby, wo kotrychž wě, so řu sa to, so řo pschichod nascheho luda twari na nabožnych řałožkach a ř nabožnymi mozami. Hdnyž budža řo wšchitzy czi, kiž nětkle pschezo hišcže doma ředžo wostachu a njewolachu, pschewědczic dacz, so jenož potom lěpje budže, hdyž řu nabožne mozy řobu pschi džele a twarje, a so tohodla tež woni dnyřba wolicz hič a wolicz tajkich, kiž maja tajke nabožne stejnišcže a pschewědczenje, potom budže wólbwa prawa a dželo noweho řejma wuspěšne. To pač řeka řa kóždeho a kóždu: Dži řobu wolicz 6. novembra a wol tajkich wólbnych kandidatow, kiž řu rořkudženi, žiwjenje řtata a luda řažo na nabožne řałožki řałožic.

— **W staroprusej zyrkwi** budžeja zyrkwinske wólbny 12., 13. a 14. novembra.

— **W Sakskej** je krajne konsistorium nowowólbny řa krajnu synodu na njedželu 4. dezembra postajilo. Mjes tymi, kotrychž sakoniski czaž je nimo, je tež řerbiski synodala ř. kantor Krawz-Hornjomujeřžanski.

— **Sakski krajny konsistorij** wosjewja, so je přjedawšchi Lubijski nětk Plawenski superintendent Franka titul „wšchšchi zyrkwiny rada“ dostač.

Wschelate ř blisřa a řalofa.

Wšchhodna řerbiska řlowna předarřta konferenza budže řchwórtk, 3. novembra, dop. 1/210 hodž. w řurli řerbiskeho Domu w Budyšchinje. Wšchednořk řmėje ř. řarař Wiczeřř ř Wóřlinka.

— **Sa reformaziski swjedžen** chzemy řebi řpomjatkowacz, so budže wječřor 20⁴⁰ w radiju řkřšhecž ewangelřka řwjatocznoic ř Wittenbergřkeje měřhcžansřkeje zyrkwe. Tuž řtajmy Wrořřkław abo Hamburg abo druhe. — **Lipř řcžele** w 9 hodž. „Reformation“ a wječřor 18³⁰ „Luther und Ća disputieren“; w 21 hodž. pschisamkne řo potom řra: „Wittenberg“. Tutu pschewořmje tež Wrořřkław a Hamburg. Tež „Deutsche Welle“ řmėje w póřlanzy řa řchulu něřhto reformaziske: „Kurřächřische Kunstfahrt durch Luthers Heimatland“. — **Dale pschewořmje** Lipř 6. novembra řwjatocznoic w Lützenu. — **Tuž njeřabudžmy**, tež pschi radiju reformaziski swjedžen řobuřwjecřic. ře nam tola wšchēm nuřne, so reformaziski duch mjes nami a w nař byđli, so byřmy řylni dořč byli wobřtacž a wostacz.

— **Konnersreuth** je nětk řažo zyle pod ředžbliwoic řjawnoicže řtajeny, a to je cžinila katolřka zyrkej, kotraž bě w póřlednim czařu Konnersreuth, ř. ř. řeřu Neumannez tam, tač řjez psched řwětom řawřela. Konferenza bayerskich biřkopow je wobřamkła, řeřu Neumannez namořwicž, so by řo do jeneje univerřitnych řlinikow podača a řo tam tač wobředžbowacz dača, tač řebi to wědomořč řa rořkudženje wo jeje džiwnej naležnoicři řada. Njednyřbača wona — abo jeje řarřkej — do tutoho řadanja zyrkwe řwolicž, — nuřowacz řu niřto njemóže —, nočže řo katolřka zyrkej wjazny ř zylej naležnoicřu řaběracž, dořelž je jej potom njemóžne, wěž psche-

pruhowacz. — **S tym řu katolřky biřkopjo** a ř nimi katolřka zyrkej, řkoncžnje tola pschihlořowali řadanju, kotrež řu řař a řař wuprajene, kotrež pač je katolřka zyrkej hacž řem pschezo řažo wotpořasača. **W to je wšcheho pschipořnacža hódne.** **Wny mamny** tajke džiwny, tač řo wone řeř Neumannez pschipořuja a tač je katolřka zyrkej řwójim řwjatym pschipořuje, řa móžne, řmy pač toho mēnjenja, so by katolřka zyrkej wjele mjenje řkladnoicřow mēla, cžlowjekow podobnych džiwow a džiwnych řkuffow dla řwjatnych prajicž, hdy by pschi kóždej řkladnoicři tajke wědomořtne pschepytanje řadača. **Zyla Konnersreuthřka wěž je nětk na tym** — ř. ř. jeliřo Neumannez do tajkeho pruhowanja řwola! —, so řo wědomořtne rořkudži, so wědomořč wobřwědczi pač: řaj, tu řu džiwne řjewjenja a mozy, kotrež dopořnacž nasche řředki njedořřahača — pač, so řo wšcho zyle po naturřkim řtawo a řo hódži wuřařnicž a rořřařnicž. **Kač řu řo Neumannez rořkudžili**, njeje nam hiřcže řnate.

— **Evangelizy řerbja w Budyšchinje** řu řo do zylka řestwřali. **Wosjewichmy** hižo ras něřhto wo tym. **S nastawřa w řerbřkich řowinach** cžo. 250 řpóřnajemy, so je ř tutoho řibanja nastalo „řjenocženřtvo ewangelřkich řerbow“, kotrež řu ř podpjeru řerbřkej duchownej pschi Michalřkej zyrkwi řałožene. **Wono** chce řkřucřic řwjařti mjes ewangelřkimi řerbami Budyščina a wokolinny, chce řajicž ewangelřtu mnyř a řerbřku řeč a řerbřke wařdnje. **Sdobom** je nowe řjenocženřtvo wutworilo řa młodnych ewangelřkich řerbow „Młodořtnny wotřjad“. **Do tutoho** chzili wořebje tež řerbřny řarřchi na wřach, kiž maja řyna abo džowku w Budyšchinje, řwójich młodnych póřlacž. **řjenocženřtvo** chce póřřicēž wořebje tež řajimawe pschednořk wo nabožinřkej abo řerbřto-narodnej řistoriji a tež wo nowořařnych podořdženjach. **Přeni** tajki pschednořk bě řa řřjedu 26. oktobra postajilo. **Wječřor** we 8 hodž. pschednořchowarře ř. řarař řiřer w řerbřkej řfejowni wo „řpodžiwnoicřach Michalřkej zyrkwe a wořady“. — **Kóždu** póřlednju řřjedu mēřaza řřhadžuřa řo potajkim ewangelizy řerbja w řerbřkim Domje. **To řebi** njech kóždy řpomjatkwe a potom njech tež tam dže. — **Na tutym wšchēm** wjeřeli řo wěřcže kóždy ewangelřki řerb a ř nim tež nasč njeđželnik. **Wón řebi** pscheje, so by porjadnje tež rořpřawny wo tutym džele dořtawal. **Tač** byřu řerbja po zylej řužizny a dale řhonili, kač řo ewangelizy řerbja Budyščina řibaja,

řistowanje: řa 24. po řwj. řrojizny (Gustav Adolf) ř. w ř.

Na řkladže w řsmolerjez řnihicřřchēřni a řniharřni w Budyšchinje

řamokřwity ředaktor řarař Wyręacz w řořaczjach. — řřřchēž a nastab řsmolerjez řnihicřřchēřni a řniharřni, řap. řr. ř wobiv. řuf. w Budyšchinje Wuhřadža kóždu řobotu a řlaczi řchwórcřlēmje 108 řjenjeřřto.